

UNIwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
REKTOR

ZARZĄDZENIE NR 7/2003
Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
z dnia 10 kwietnia 2003 r.

w sprawie szczegółowych obowiązków i odpowiedzialności pracowników oraz studentów w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 1998 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach wyższych (Dz. U. Nr 37, poz. 209) oraz § 29 ust. 1 lit. i) Statutu UKSW - zarządzam, co następuje:

§ 1

Ustala się szczegółowy wykaz obowiązków w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki:

- 1/ dla pracowników, stanowiący załącznik nr 1,
- 2/ dla studentów, stanowiący załącznik nr 2.

§ 2

Odpowiedzialność za nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy:

- 1/ pracowników określa załącznik nr 3,
- 2/ studentów określa załącznik nr 4.

§ 3

Przepisy zarządzenia dotyczące studentów stosuje się również do innych osób pobierających naukę lub odbywających inne zajęcia w Uczelni, w odniesieniu do zajęć organizowanych przez Uczelnię na jej terenie, jak też poza nim.

§ 4

Dziekani wydziałów oraz kierownicy innych jednostek organizacyjnych UKSW są obowiązani zapoznać pracowników i studentów z treścią zarządzenia, w dotyczącym ich zakresie.

§ 5

Służba bezpieczeństwa i higieny pracy UKSW jest obowiązana zapoznać nowo zatrudnianych pracowników i studentów rozpoczynających naukę, z przepisami niniejszego zarządzenia podczas przeprowadzania szkoleń wstępnych ogólnych w zakresie bhp.

§ 6

Przepisy zarządzenia nie znoszą obowiązku przestrzegania wytycznych zawartych w decyzjach Rektora dotyczących zagadnień bhp, wydanych przed wejściem w życie niniejszego zarządzenia.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor UKSW
Ks. prof. dr hab. Roman Bartnicki

Obowiązki pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

I. Obowiązki Rektora

1. Rektor obowiązany jest zapewnić pracownikom i studentom bezpieczne i higieniczne warunki pracy i nauki oraz prowadzenie systematycznych szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Rektor powołuje komisję bezpieczeństwa i higieny pracy, jako swój organ doradczy i opiniodawczy. Szczegółowe obowiązki Rektora (jako osoby działającej w imieniu pracodawcy) w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zawarte są w dziale dziesiątym ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy oraz w przepisach wykonawczych do tej ustawy.
3. Rektor może przekazać do wykonania niektóre obowiązki w zakresie bhp Prorektorom, Dziekanom, Dyrektorowi Administracyjnemu oraz kierownikom jednostek organizacyjnych.

II. Obowiązki pracowników

Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy jest podstawowym obowiązkiem pracownika. W szczególności pracownik jest obowiązany:

- 1) Znać przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniach i instruktażach z tego zakresu oraz poddawać się wymagającym egzaminom sprawdzającym.
- 2) Wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bhp oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych.
- 3) Dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o czystość, ład i porządek w miejscu pracy.
- 4) Stosować środki ochrony zbiorowej, a także używać przydzielonych środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego – zgodnie z ich przeznaczeniem.
- 5) Poddawać się wstępnym, okresowym i kontrolnym badaniom lekarskim oraz wykonywać zalecenia lekarzy.
- 6) Natychmiast przystąpić do udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach – w miarę posiadanych umiejętności. W razie potrzeby wezwać lekarza i pogotowie ratunkowe.
- 7) Niezwłocznie zawiadamiać przełożonego o każdym wypadku przy pracy, zagrożeniu życia lub zdrowia oraz niesprawności narzędzi, maszyn i urządzeń technicznych.
- 8) Współdziałać z przełożonym w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

III. Obowiązki osób kierujących pracownikami

Osoby kierujące pracownikami ponoszą odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w kierowanej jednostce organizacyjnej. Oprócz obowiązków wymienionych w w pkt II niniejszego załącznika, są obowiązane:

1. Organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bhp.
2. Zaopatrywać pracowników w środki ochrony indywidualnej (które uzyskały certyfikat na znak bezpieczeństwa i zostały oznaczone tym znakiem oraz posiadają deklaracje zgodności), odzież i obuwie robocze oraz dbać o ich stosowanie zgodne z przeznaczeniem.
3. Organizować, przygotowywać i prowadzić prace uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy.
4. Dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i nauki oraz ich wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i stosowanie ich zgodnie z przeznaczeniem.
5. Kontrolować terminowe wykonywanie przez pracowników badań profilaktycznych oraz zapewniać realizację zaleceń lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad pracownikami.
6. Wyposażać maszyny i urządzenia techniczne w osłony i zabezpieczenia chroniące przed urazami, porażeniem prądem, nadmiernym hałasem i innymi szkodliwymi czynnikami zagrażającymi zdrowiu i życiu pracowników.

7. Zapoznawać na bieżąco pracowników z nowymi przepisami, zarządzeniami, pismami, regulaminami, instrukcjami i wskazówkami, a także z zasadami bhp dotyczącymi wykonywanych przez nich prac.
8. Wywiesić przy maszynach i urządzeniach technicznych instrukcje obsługi uwzględniające zasady bezpiecznej pracy.
9. Zapewnić udzielenie pierwszej pomocy pracownikowi, który uległ wypadkowi przy pracy oraz zabezpieczyć miejsce wypadku.
10. Niezwłocznie zgłaszać wszystkie wypadki przy pracy oraz wypadki, którym ulegli studenci, do Inspektora BHP.
Natomiast wypadki ciężkie, zbiorowe i śmiertelne należy zgłaszać również do Rektora i/lub Dyrektora Administracyjnego.
11. Prowadzić szkolenia wstępne stanowiskowe, przed dopuszczeniem pracownika do pracy oraz uzyskać od niego potwierdzenie na piśmie o odbyciu szkolenia.
12. Wydawać szczegółowe instrukcje dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy dla stanowisk pracy, na których występują zagrożenia zdrowia.
13. Wyposażać stanowiska pracy w maszyny i inne urządzenia techniczne, które uzyskały wymagany certyfikat na znak bezpieczeństwa i zostały oznaczone tym znakiem, albo posiadają zgodności tych wyrobów z normami wprowadzonymi do obowiązkowego stosowania.
14. Egzekwować przestrzeganie przez pracowników przepisów i zasad bhp.
15. Stosować postanowienia przepisów ogólnych i branżowych w odniesieniu do zagadnień bhp niewymienionych w niniejszym zarządzeniu.
16. Informować pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami zdrowia.
17. Oceniać i dokumentować ryzyko zawodowe występujące na *stanowiskach pracy*¹ dla pracowników nowozatrudnianych oraz zmieniających stanowiska pracy lub w przypadku zmiany rodzaju narażeń pracownika zatrudnionego na tym samym stanowisku pracy.
18. Zapewnić, aby prace, przy których istnieje możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia, były wykonywane przez co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji.

IV. Obowiązki dziekanów wydziałów

Oprócz obowiązków wymienionych w pkt III niniejszego załącznika, dziekani wydziałów są obowiązani:

1. Nadzorować wykonywanie obowiązków w zakresie bhp, przydzielonych kierownikom katedr, pracownikom wydziału oraz studentom.
2. Organizować szkolenia studentów rozpoczynających naukę oraz udających się na praktyki studenckie, zgodnie z odrębnymi ustaleniami.
3. Zapewnić prowadzenie zajęć w pracowniach, laboratoriach oraz zajęć wychowania fizycznego przez osoby przeszkolone w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
4. W przypadku stwierdzenia zagrożeń życia i zdrowia pracowników i studentów, podejmować decyzje w sprawie przerwania pracy lub zawieszenia zajęć.
5. Zapewnić użytkowanie obiektów, pomieszczeń, urządzeń technicznych, przejść i dróg, zgodnie z ich funkcją i przeznaczeniem oraz ogólnymi przepisami bhp.

V. Obowiązki kierowników katedr

Oprócz obowiązków wymienionych w pkt III niniejszego załącznika, kierownicy katedr są obowiązani:

¹ przez „*stanowisko pracy*” – należy rozumieć przestrzeń pracy wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę.

1. Organizować, przygotowywać oraz prowadzić prace dydaktyczno-naukowe z uwzględnieniem zabezpieczenia pracowników, doktorantów i studentów przed wypadkami i chorobami zawodowymi.
2. Opracowywać szczegółowe instrukcje prowadzonych badań eksperymentalnych, zawierające postanowienia dotyczące zapobiegania zagrożeniom dla zdrowia i życia ludzkiego.
3. W pracowniach i laboratoriach wywiesić w widocznym miejscu regulamin porządkowy uwzględniający przepisy i zasady bhp.

VI. Obowiązki osób prowadzących zajęcia ze studentami

Osoby prowadzące zajęcia ze studentami są odpowiedzialne za ich bezpieczeństwo w trakcie prowadzonych zajęć. Oprócz obowiązków wymienionych w pkt II niniejszego załącznika, ww. osoby są obowiązane:

1. Sprawdzać przed rozpoczęciem zajęć, czy ogólny stan techniczny pomieszczeń i urządzeń nie stwarza zagrożenia dla zdrowia lub życia.
1. Jeżeli ze względu na miejsce prowadzonych zajęć, stan urządzeń technicznych lub też z innych przyczyn, może powstać zagrożenie zdrowia młodzieży, prowadzący zajęcia powinien nie dopuścić do zajęć lub je przerwać. W takim przypadku należy niezwłocznie zawiadomić przełożonego podając motywy decyzji.
2. Sprawować ciągły nadzór nad studentami podczas prowadzonych zajęć, zapewniając im bezpieczeństwo pracy i nauki. W razie konieczności opuszczenia przez osobę prowadzącą zajęcia, pomieszczenia lub terenu, gdzie znajdują się urządzenia mogące stanowić zagrożenie, zajęcia należy przerwać i polecić opuszczenie pomieszczenia lub terenu.
3. W pracowniach i laboratoriach, w których znajdują się maszyny i urządzenia techniczne, zaznajamiać studentów z regulaminem porządkowym oraz przepisami i zasadami bezpieczeństwa pracy, przed dopuszczeniem ich do zajęć.
4. Niezwłocznie zgłaszać kierownikowi jednostki oraz służbie bhp wypadki, którym ulegli studenci w czasie prowadzonych zajęć.
5. Dopilnować, aby studenci i inne osoby biorące udział w zajęciach, stosowali wymagane na danym stanowisku pracy środki ochrony indywidualnej.
6. Oznakować substancje chemiczne w sposób widoczny i umożliwiający ich identyfikację.

VII. Obowiązki Kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu (SWFiS)

Oprócz obowiązków wymienionych w pkt III niniejszego załącznika, Kierownik SWFiS jest obowiązany:

1. Dbać o stan pełnej sprawności technicznej obiektów, sal, boisk, urządzeń i sprzętów sportowych.
2. Kierować nauczycieli akademickich oraz instruktorów prowadzących zajęcia na szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
3. Korzystać z obiektów sportowych i pomieszczeń wyposażonych w sprzęt i urządzenia, które uzyskały wymagany certyfikat na znak bezpieczeństwa i zostały oznaczone tym znakiem, albo posiadają zgodności tych wyrobów z normami wprowadzonymi do obowiązkowego stosowania.

VIII. Obowiązki Kierownika Działu Administracyjno-Gospodarczego

Oprócz obowiązków wymienionych w pkt III niniejszego załącznika, Kierownik Działu Administracyjno-Gospodarczego jest obowiązany:

1. Utrzymywać porządek i czystość w obiektach, pomieszczeniach, na drogach i terenie UKSW.
2. Prowadzić dla każdego budynku oraz obiektu budowlanego niebędącego budynkiem, książki obiektów budowlanych, do których powinny być dołączone protokoły z okresowych kontroli obiektów budowlanych oraz instalacji technicznych.

3. Utrzymywać w należyтым stanie wszystkie drogi i przejścia, w sposób nie stwarzający zagrożeń dla użytkowników.
4. Dopilnować, aby spełnione były warunki dotyczące oświetlenia, ogrzewania i wentylacji pomieszczeń, zgodnie z odrębnymi przepisami.
5. Utrzymywać w pełnej sprawności technicznej urządzenia i instalacje techniczne, aby nie stwarzały zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego.
6. Oznakować i zabezpieczyć miejsca pracy oraz pomieszczenia, do których wzbroniony jest dostęp osobom nieupoważnionym.
7. Zapewnić pracownikom i studentom niezbędne środki higieny osobistej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych.
8. Oznakować odpowiednimi barwami i/lub znakami bezpieczeństwa miejsca, gdzie występują zagrożenia dla pracowników i studentów – zgodnie z Polskimi Normami.
9. Zaopatrzyć pomieszczenia Uczelni, w szczególności laboratoria, pracownie, sekretariaty Rektora, dziekanów, dyrektora administracyjnego, w apteczki wyposażone w niezbędne środki farmaceutyczne i materiały medyczne oraz w instrukcje o zasadach udzielania pierwszej pomocy.
10. Wyposażać stanowiska pracy w sprzęt, maszyny i inne urządzenia techniczne, które uzyskały wymagany certyfikat na znak bezpieczeństwa i zostały oznaczone tym znakiem, albo posiadają zgodności tych wyrobów z normami wprowadzonymi do obowiązkowego stosowania.

IX. Obowiązki Dyrektora Administracyjnego

Dyrektor Administracyjny jest obowiązany:

1. Zapewnić ochronę zdrowia pracowników i studentów.
2. Sprawować nadzór nad zapewnieniem czystości, ładu i porządku w UKSW.
3. Zawiadamiać właściwego inspektora pracy i prokuratora o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy pracy oraz o każdym innym wypadku, który wywołałby wymienione skutki.
4. Powiadomić państwowego inspektora sanitarnego i właściwego inspektora pracy o rozpoznanej chorobie zawodowej albo podejrzeniu o taką chorobę.
5. Zawiadamiać właściwego inspektora pracy oraz państwowego inspektora sanitarnego w razie zmiany miejsca, rodzaju i zakresu prowadzonej działalności.
6. Podejmować działania zmierzające do poprawy warunków pracy i nauki, m.in. poprzez przeprowadzanie remontów i modernizacji obiektów i pomieszczeń oraz realizację nowych inwestycji.
7. Nadzorować organizację szkoleń pracowników w zakresie bhp.

X. Obowiązki pracowników Działu Nadzoru Techniczno-Inwestorskiego

Oprócz obowiązków wymienionych w pkt II niniejszego załącznika, inspektorzy nadzoru ww. działu są obowiązani – zgodnie ze swoją specjalizacją:

1. Nadzorować utrzymywanie obiektów, pomieszczeń oraz urządzeń i instalacji technicznych, w pełnej sprawności technicznej, aby nie stwarzały one zagrożeń dla zdrowia i życia ludzkiego.
2. Nadzorować, aby remonty i modernizacje obiektów i pomieszczeń były przeprowadzane z jednoczesnym uwzględnieniem poprawy warunków pracy i nauki.
3. Nadzorować, aby budowa lub przebudowa obiektów budowlanych oraz pomieszczeń pracy, była wykonywana na podstawie projektów pozytywnie zaopiniowanych przez uprawnionych rzeczoznawców.
4. Zgłaszać do okresowej kontroli obiekty budowlane oraz stan sprawności instalacji technicznych oraz prowadzić dokumentację z przeprowadzonych kontroli.
5. Wyznaczać koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy pracowników zatrudnianych przez różnych pracodawców, którzy wykonują zlecone przez Uczelnię prace budowlane na jednym obiekcie.

XI. Obowiązki Inspektora ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Inspektor do spraw BHP ma obowiązek w szczególności realizować zadania, które określone zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 września 1992 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704).

Ponadto Inspektor BHP powinien:

- 1) Prowadzić szkolenia wstępne ogólne dla pracowników nowo zatrudnianych.
- 2) Prowadzić szkolenia wstępne ogólne dla studentów rozpoczynających naukę - na zasadach określonych zarządzeniem Rektora.
- 3) Organizować dla pracowników szkolenia podstawowe i okresowe w zakresie bhp.
- 4) Sporządzać dokumentację powypadkową z wypadków, którym ulegli studenci w czasie zajęć organizowanych przez uczelnię.

Obowiązki studentów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki

Studenci są obowiązani:

1. Uczestniczyć w szkoleniach oraz instruktażach w zakresie bhp:
 - dla studentów rozpoczynających naukę;
 - dla studentów udających się na praktyki studenckie (wstępne-ogólne);
 - w miejscu odbywania praktyk studenckich (instruktaż stanowiskowy).
2. Znać przepisy i zasady bhp obowiązujące studentów.
3. Wykonywać zadania i ćwiczenia w pracowniach, laboratoriach i w innych miejscach zajęć praktycznych, w tym także podczas zajęć wychowania fizycznego i sportu, w sposób zgodny z regulaminem porządkowym oraz przepisami i zasadami bhp.
4. Stosować się do poleceń i wskazówek prowadzących zajęcia.
5. Poddawać się obowiązkowym badaniom lekarskim.
6. Stosować przydzielone środki ochrony indywidualnej, zgodnie z przeznaczeniem.
7. Utrzymywać czystość, ład i porządek w miejscu odbywania zajęć.
8. Udzielać pierwszej pomocy przedlekarskiej osobom, które uległy wypadkowi.
9. Niezwłocznie powiadamiać prowadzącego zajęcia oraz służbę bhp o wypadkach zaistniałych podczas zajęć organizowanych przez uczelnię.

Odpowiedzialność pracowników za nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy

I. Odpowiedzialność Rektora w zakresie przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, została określona w art. 283 Kodeksu pracy, którego przepisy dotyczą również innych osób kierujących pracownikami.

Ponadto niedopełnienie przez osobę odpowiedzialną za bezpieczeństwo i higienę pracy wynikającego stąd obowiązku i narażenie przez to pracownika na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega odpowiedzialności karnej.

II. Odpowiedzialność pracowników

1. Za nieprzestrzeganie przez pracownika przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, Rektor może stosować:
 - 1) karę upomnienia,
 - 2) karę nagany.
2. Za nieprzestrzeganie przez pracownika przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, Rektor może również stosować karę pieniężną.
3. Pracownik ponosi odpowiedzialność materialną za powierzone środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze.

**Odpowiedzialność studentów za nieprzestrzeganie przepisów
bezpieczeństwa i higieny pracy**

1. Za nieprzestrzeganie obowiązków studentów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wymienionych w załączniku nr 2, studenci mogą odpowiadać przed komisją dyscyplinarną lub przed sądem koleżeńskim samorządu studenckiego.
2. Karami dyscyplinarnymi są:
 - 1) upomnienie,
 - 2) nagana,
 - 3) nagana z ostrzeżeniem,
 - 4) zawieszenie w korzystaniu z określonych praw studenta na okres do jednego roku,
 - 5) wydalenie z uczelniSąd koleżeński nie może wymierzać kar wymienionych w ppkt 4 i 5.
3. Za przewinienia wymienione w punkcie 1 studentom może być wymierzona kara upomnienia – z pominięciem komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńkiego – przez Rektora lub Dziekana.